

Kollektiivse pöördumise algataja

Teie 14.04.2021

Meie .10.2021 nr 1-6/21-46/2

**Kollektiivne pöördumine
„Kaitseme koos Eesti merd!
Keelustame STS-operatsioonid Eesti merel“**

Lugupeetud kollektiivse pöördumise esitajate esindaja

Riigikogule esitatud pöördumises soovite STS operatsioonide - nii suurte pumpamiste kui ka punkerdamiste - keelustamist Eesti vetes väljaspool sadamaid. Samuti soovite, et STS-operatsioonidele kehtestatavad maksud oleksid proportsionaalsed riski suurusega ning võimaldaksid katta reostuse tõkestamiseks valmisoleku kulud kui ka õnnetuse korral reostuse likvideerimisega seotud kulud.

Riigikogus menetleti pöördumist kooskõlas Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse peatükis 18² „Kollektiivsete pöördumiste menetlemise kord“ sätestatuga. Riigikogu juhatuse 2021. aasta 20. aprilli otsusega nr 87 edastati kõnealune pöördumine edasiseks menetlemiseks keskkonnakomisjonile.

Teema on komisjoni päevakorras olnud ka enne kollektiivse pöördumise esitamist, keskkonnakomisjoni 2021. aasta 5. aprilli istungil toimus arutelu teemal: ohtlike ja kahjulike ainete käitlemise kord Eesti merealal. Arutelu kokkuvõtteks peeti vajalikuks selgelt piiritleda nimetatud tegevuse kohta käivad tingimused ja reeglid, et oleks tagatud keskkonnakaitse.

Kollektiivset pöördumist arutas keskkonnakomisjon 2021. aasta 17. mai ja 27. septembri istungitel¹. 17. mai ühisistungist majanduskomisjoniga võtsid osa kollektiivse pöördumise esindajad Annika Moisescot ja Allan Lahi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi meremajandusosakonna juhataja Jaak Viilipus, Keskkonnaministeeriumi asekanstler Harry Liiv, merekeskkonna osakonna juhataja Rene Reisner ja peaspetsialist Agni Kaldma. Toimus sisuline arutelu, mille käigus tutvustasid osalejad oma seisukohti pöördumises toodud ettepanekute kohta ja vastasid komisjonide liikmete küsimustele. Istungil andsid Keskkonnaministeeriumi esindajad teada, et valitsuse 25.06.2020.a määruse nr 51 „Merel, Narva jõel ja Peipsi järvel ohtlike ning kahjulike ainete käitlemise kord“ muutmine STS-operatsioonide piiramise osas on ettevalmistamisel ja läheb lähemal ajal kooskõlastusringile. Komisjonide liikmed leidsid, et oluline on leida kõigile osapooltele sobivaim lahendus ning loodetavasti aitab seda teha eelnimetatud muudatuste vastuvõtmine nii, et keskkond oleks kaitstud ning STS tegevused saaksid tehtud sadamates sellisel moel, et majandus oleks toimiv.

¹ Kollektiivse pöördumise ja sellega seonduvad materjalid, nt protokollid, on leitavad Riigikogu veebilehel: <https://www.riigikogu.ee/tutvustus-ja-ajalugu/raakige-kaasa/esitage-kollektiivne-poordumine/riigikogule-esitatud-kollektiivsed-poordumised/>

Keskkonnakomisjoni 27. septembri istungil osales Keskkonnaministeeriumi peaspetsialist Agni Kaldma, kes andis teada, et Vabariigi Valitsus võttis 16.08.2021 vastu 25.06.2020.a määruse nr 51 "Merel, Narva jõel ja Peipsi järvel ohtlike ja kahjulike ainete käitlemise kord" muudatused². Nimetatud muudatuste kohaselt muutus ohtlike ja kahjulike ainete käitlemise kord sisemerel rangemaks, et välistada edaspidi keskkonnaoht ning tagada hoiualade kaitseväärtuste säilimine. Vastavalt muudatustele võib sisemerel ohtlikke ja kahjulikke aineid käidelda ainult punkerdamise eesmärgil kas sadamas või tellitud riskihinnangu kohaselt selleks valitud ankrualadel, mille arv on vähenenud 19-lt 6-le (Muuga J, Muuga L, Muuga K, Muuga M, Tallinn G, Tallinn E). Kõik Muuga ankrualad asuvad Muuga sadama läheduses, on piisavas kauguses nii elurajoonidest kui ka rannajoonest ning piisavalt sadama lähedal, et tagada hea ühendus ja valmisolek õnnetusjuhtumi lahendamiseks merel. Mõlemad pakutud Tallinna ankrualad paiknevad samamoodi piisavalt kaugel rannikust, suplusaladest, elurajoonist ega asu ka kaitset vajavate elupaikade läheduses, ent on samal ajal veeteede ja sadamate läheduses, mis suurendab valmisolekut reageerida mistahes õnnetusjuhtumitele. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettepanekul jääb Eesti sisemerel lubatuks veeldatud gaasi laevalt laevale ümberlaadimine.

Komisjoni istungil toimunud arutelul tõdesid komisjoni liikmed, et ülalnimetatud muudatuste rakendamine aitab kaasa kollektiivses pöördumises püstitatud probleemide lahendamisele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Yoko Alender
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee

² Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2020. a määruse nr 51 „Merel, Narva jõel ja Peipsi järvel ohtlike ning kahjulike ainete käitlemise kord” muutmise <https://www.riigiteataja.ee/akt/125082021001>

631 6511 keskkonnakomisjon@riigikogu.ee